Lastenmeting conceptwetsvoorstel ‘Herinrichting speelcasinoregime’

Onderzoek naar de administratieve lasten en nalevingskosten voor bedrijven en burgers uit het conceptwetsvoorstel ‘Herinrichting speelcasinoregime’

Eindrapportage v2.1

13 februari 2015

SIRA consulting

SIRA Consulting B.V.
Edisonbaan 14 G-1
3439 MN Nieuwegein

Telefoon: 030 - 602 49 00
Fax: 030 - 602 49 19
Web: www.siraconsulting.nl

Lastenmeting conceptwetsvoorstel ‘Herinrichting speelcasinoregime’

Onderzoek naar de administratieve lasten en nalevingskosten voor bedrijven en burgers uit het conceptwetsvoorstel ‘Herinrichting speelcasinoregime’

Eindrapportage v2.1

Nieuwegein, 13 februari 2015

drs. ing. P.M.H.H. (Peter) Bex
drs. P.A.M. (Patrick) van der Poll MSc
P. (Peter) Stokman MSc BBA
S.E.A. (Steffie) Janssen MSc

Versie	Datum	Status rapportage (aard van de wijziging)
0.1	17 december 2014	Eerste conceptrapportage
0.2	5 januari 2015	Tweede conceptrapportage
1.0	16 januari 2015	Eindrapportage
2.0	23 januari 2015	Afgestemde eindrapportage
2.1	13 februari 2015	Aanpassing naar aanleiding van afstemming met VenJ

Inhoud

1 Inleiding

Achtergrond

In Nederland zijn kansspelen sinds 1964 gereguleerd in de Wet op de kansspelen (Wok). Het ministerie van Veiligheid en Justitie (VenJ) werkt met het programma ‘Modernisering Kansspelen’ aan een actualisatie van de Wok. Eén van de speerpunten van de modernisering is de herinrichting van de casinomarkt.

Sinds 1976 is het staatsbedrijf Holland Casino de enige vergunninghouder voor het organiseren van speelcasino’s in Nederland. Vanuit de overtuiging dat het aanbieden van speelcasino’s geen kerntaak van de overheid is, wordt Holland Casino in 2017[1] onder voorwaarden geprivatiseerd en gesplitst. Tien vestigingen worden als groep onder de naam Holland Casino verkocht en vier vestigingen worden afzonderlijk verkocht. Bovendien komen er twee nieuwe vergunningen bij. In totaal zijn er in 2017 mogelijk zestien speelcasino’s, verdeeld over vijf regio’s om een goede spreiding te borgen.

De wijzigingen die voortkomen uit het conceptwetsvoorstel ‘Herinrichting speelcasinoregime’ hebben gevolgen voor de regeldruk voor bedrijven en burgers. SIRA Consulting heeft in opdracht van het ministerie van VenJ de gevolgen voor bedrijven en burgers, in termen van administratieve lasten en nalevingskosten, geïdentificeerd en gekwantificeerd. De resultaten worden opgenomen in de Memorie van Toelichting van het conceptwetsvoorstel, dat in 2015 in consultatie gaat.

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd in vier fasen. In de eerste fase is de planning en afbakening afgestemd. In de tweede fase zijn de verplichtingen uit het conceptwetsvoorstel geïnventariseerd en is een standaard kostenmodel (SKM) opgesteld voor de kwantificering van de lasteneffecten. Een overzicht van de verplichtingen is opgenomen in bijlage II. In de derde fase zijn vier interviews uitgevoerd met ervaringsdeskundigen. Vervolgens is het SKM ingevuld, waarmee een definitieve berekening van de lasten is gemaakt. Tot slot zijn in de vierde fase de onderzoeksresultaten samengevat in het voorliggende rapport. Voor de kwantificering is gebruik gemaakt van de methodiek zoals voorgeschreven in het ‘Handboek meting regeldruk’. Meer informatie over de onderzoeksmethodiek is opgenomen in paragraaf 2.3 en in bijlage III.

Figuur 1. Schematische weergave van de werkwijze van het project.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de uitgangspunten van dit onderzoek beschreven. Hoofdstuk 3 geeft een beknopte toelichting op de bestaande en voorgenomen regelgeving. Hoofdstuk 4 geeft inzicht in de effecten van het conceptwetsvoorstel op de administratieve lasten en nalevingskosten voor bedrijven en burgers. In hoofdstuk 5 worden de overige bedrijfseffecten toegelicht. Hoofdstuk 6 bevat tot slot een uitwerking van de belangrijkste conclusies.

[1] Het tijdpad voor de privatisering is afhankelijk van de voortgang in het wetgevingstraject. Na goedkeuring van de wet in beide Kamers start het privatiseringsproces. Beoogd wordt in het najaar van 2017 een transactie af te ronden.

2 Uitgangspunten

2.1 Afbakening

In het onderzoek is het conceptwetsvoorstel ‘Herinrichting speelcasinoregime’ van 4 december 2014 als uitgangspunt genomen. Voor het in kaart brengen van de administratieve lasten (AL) en nalevingskosten (NK) is gebruik gemaakt van de zogenoemde Delta-benadering. Bij deze benadering wordt een vergelijking gemaakt tussen de huidige en voorgenomen situatie en wordt de verandering van de regeldruk gemeten. Bij verplichtingen uit het conceptwetsvoorstel waarbij de lasten sterk afhangen van de nadere invulling in lagere regelgeving of externe factoren is een bandbreedte aangegeven.

Naast de lastenmeting is tevens de bedrijfseffectentoets (BET) uitgevoerd. De BET bevat acht vragen met betrekking tot het conceptwetsvoorstel, die inzicht geven in onder andere de gevolgen voor de marktwerking en de sociaaleconomische effecten. De bestuurlijke lasten en uitvoeringskosten voor de overheid zijn in dit onderzoek buiten beschouwing gelaten.

Een groot deel van de verplichtingen die op basis van het huidige conceptwetsvoorstel zijn geïdentificeerd gelden op dit moment al voor Holland Casino. Daarnaast zijn een aantal van de geïdentificeerde verplichtingen eerder in kaart gebracht tijdens het onderzoek ‘Lastenmeting Kansspelen op Afstand’[2]. Het gaat hierbij met name om de verplichtingen ten aanzien van het Centraal Register Uitsluiting Kansspelen (CRUKS). Om dubbeltelling van de lasten te voorkomen zijn in het huidige onderzoek de lasten die reeds gelden voor Holland Casino buiten beschouwing gelaten. Ditzelfde geldt voor de lasten die al zijn gekwantificeerd in het onderzoek ‘Lastenmeting Kansspelen op Afstand’.

2.2 Doelgroepen

Het conceptwetsvoorstel ‘Herinrichting speelcasinoregime’ bevat verplichtingen voor drie doelgroepen. In tabel 1 staan de doelgroepen en de gehanteerde aantallen benoemd. Onder de tabel is per doelgroep een toelichting opgenomen.

Tabel 1. Doelgroepen in de nieuwe situatie

Doelgroep	Aantallen
Speelcasinovestigingen	16
Vergunninghouders	2-4
Vergunningaanvragers	5-20
Spelers	1.134.000[3]

Speelcasinovestigingen en vergunninghouders

De meeste verplichtingen uit het conceptwetsvoorstel zijn van toepassing op aanbieders van speelcasino’s. In de berekening van de lasteneffecten is voor aanbieders van speelcasino’s onderscheid gemaakt tussen speelcasinovestigingen en vergunninghouders. Een vergunninghouder mag op basis van zijn vergunning één of meerdere speelcasinovestigingen exploiteren. In totaal zijn er na inwerkingtreding van de wet en privatisering van Holland Casino 16 speelcasinovestigingen en 2 tot 7 vergunninghouders mogelijk. Uit de interviews is echter naar voren gekomen dat het in de praktijk niet waarschijnlijk is dat een vergunninghouder slechts 1 vestiging zal exploiteren. Voor de kwantificering van de lasten is daarom uitgegaan van minimaal 2 en maximaal 4 vergunninghouders.

Zoals beschreven in de vorige paragraaf, zijn veel van de lasten uit het conceptwetsvoorstel ‘Herinrichting speelcasinoregime’ in de huidige situatie al van toepassing op Holland Casino. Daarnaast is

[2] ‘Lastenmeting Kansspelen op Afstand’ is in 2013 uitgevoerd door SIRA Consulting in opdracht van het ministerie van VenJ.

[3] Bron: Jaarverslag Holland Casino 2013.

een aantal verplichtingen voor Holland Casino al in kaart gebracht in het onderzoek 'Lastenmeting Kansspelen op Afstand'. Aangezien in dit onderzoek alleen de wijzigingen ten opzichte van de huidige situatie in kaart zijn gebracht, zijn de lasten voor Holland Casino niet meegerekend indien deze nu ook al gelden of reeds zijn gekwantificeerd. In de huidige situatie heeft Holland Casino 1 vergunning en 14 speelcasinovestigingen. Wanneer Holland Casino buiten beschouwing is gelaten, zijn de lasten dus berekend voor 1-3 vergunninghouders of 2 speelcasinovestigingen.

Vergunningaanvragers

Het is mogelijk dat het aantal aanvragers van een vergunning hoger is dan het aantal vergunningen dat wordt verstrekt. Vergunningaanvragers vormen daarom een aparte doelgroep. Het is in dit stadium nog niet te zeggen hoeveel vergunningaanvragen daadwerkelijk worden gedaan. Het ministerie van VenJ schat in dat er, gezien de grote investering die een speelcasino vergt, 5 tot 15 vergunningen worden aangevraagd. Deskundigen uit de praktijk verwachten dat het aantal geïnteresseerden in een vergunning aanzienlijk hoger zal zijn. De aanvraag van een vergunning en deelname aan de veiling zijn echter complexe, intensieve procedures waarbij veel communicatie over en weer plaatsvindt. Bedrijven geven aan dat je 'een lange adem' moet hebben om het gehele proces te doorlopen. De verwachting is daarom dat niet alle geïnteresseerden in een vergunning ook daadwerkelijk het traject van de aanvraag in zullen gaan. Rekening houdend met de verwachtingen van zowel het ministerie als de praktijkdeskundigen is in dit onderzoek uitgegaan van een range van 5-20 vergunningaanvragen.

Spelers

De laatste doelgroep die we onderscheiden is spelers. Voor de volledigheid is deze doelgroep hier benoemd, maar uit het onderzoek blijkt dat het conceptwetsvoorstel 'Herinrichting speelcasinoregime' geen extra lasten bevat voor spelers. Praktijkdeskundigen geven aan dat, mede door de legalisering van online gokken, het aantal casinospelers waarschijnlijk niet zal groeien. De lasten voor de bestaande casinospelers, bijvoorbeeld om zich te identificeren en zich in te schrijven in het Centraal Register Uitsluiting Kansspelen (CRUKS), zijn al gekwantificeerd in de 'Lastenmeting Kansspelen op Afstand'.

2.3 Meetmethodiek

Voor de vergelijkbaarheid van de verschillende resultaten binnen het project en de vergelijkbaarheid met andere effectmetingen, is gebruik gemaakt van erkende landelijke (meet)methodieken. In het project is daarom gebruik gemaakt van de methodiek van het Standaardkostenmodel (SKM) en de landelijke kaders voor het uitvoeren van de bedrijfseffectentoets (BET) zoals deze deel uitmaken van het Integraal Afwegingskader (IAK). In het kader op de volgende pagina wordt de methodiek voor het meten van de AL en NK nader toegelicht.

Kader 1. Methodieken voor het meten van AL en NK voor bedrijven en burgers.

Meting AL en NK

Voor het berekenen van de administratieve lasten (AL) en nalevingskosten (NK) dient gebruik te worden gemaakt van het Standaardkostenmodel (SKM). Het SKM is ontwikkeld als onderdeel van de Rijksbrede methodiek voor het meten van administratieve lasten. De Regiegroep Regeldruk, die destijds onder de ministeries van Financiën en Economische Zaken viel, heeft de uitgangspunten voor het opzetten en gebruiken van het SKM in een handleiding samengevat. SIRA Consulting was als klankbord betrokken bij de totstandkoming van deze handleiding ('Meten is Weten II', Regiegroep Regeldruk, juni 2007). Deze handleiding heeft inmiddels een vervolg gekregen met de introductie van het 'Handboek Meting Regeldruk', mei 2014. In bijlage III hebben wij een beknopte beschrijving van het SKM opgenomen. Voor gedetailleerde informatie over definities en uitgangspunten verwijzen wij naar het handboek.

iSKM

SIRA Consulting heeft een integraal SKM (iSKM) ontwikkeld waarmee voor verschillende typen lasteneffecten en verschillende doelgroepen de effecten in één model kunnen worden gekwantificeerd. Het iSKM sluit volledig aan op het 'Handboek Meting Regeldruk'.

Voor de berekening van de AL en NK wordt onderscheid gemaakt tussen eenmalige en structurele lasteneffecten. De eenmalige effecten zijn de noodzakelijke handelingen waar bedrijven alleen bij de inwerkingtreding van de wet mee te maken hebben. Dit betreft bijvoorbeeld de kennisname van de wijzigingen van de regelgeving en het eventueel aanpassen van (ICT-) systemen om te kunnen voldoen aan de regelgeving. De structurele effecten zijn die verplichtingen die periodiek terugkomen. Dit betreft bijvoorbeeld het verplicht periodiek informatie verstrekken door vergunninghouders aan de Kansspelautoriteit. In navolging van de meetmethodieken worden de eenmalige en structurele lasteneffecten apart gerapporteerd.

3 Huidige en voorgenomen situatie

3.1 Huidige situatie

De publieke belangen die de overheid door middel van het kansspelbeleid wil borgen zijn het voorkomen van kansspelverslaving, de bescherming van de consument tegen oneerlijke praktijken en het tegengaan van fraude en criminaliteit. In de huidige situatie worden deze belangen onder meer geborgd door slechts één vergunning voor speelcasino's te verlenen. Holland Casino (statutaire naam: Nationale Stichting tot Exploitatie van Casinospelen in Nederland) is momenteel de enige vergunninghouder voor het aanbieden van speelcasino's in Nederland.

Aan de vergunning van Holland Casino (Beschikking casinospelen 1996) zijn voorschriften verbonden waaraan Holland Casino bij het exploiteren van speelcasino's moet voldoen. Deze voorschriften hebben onder meer betrekking op het toegestane spelaanbod en op de maatregelen die Holland Casino moet treffen om de publieke belangen, zoals hierboven benoemd, te borgen.

Eén van de grootste risico's van kansspelen is het risico op kansspelverslaving. Holland Casino heeft daarom op grond van de Wok een zorgplicht om maatregelen en voorzieningen te treffen die nodig zijn om verslaving aan de door hen georganiseerde kansspelen zoveel mogelijk te voorkomen. Deze zorgplicht is door Holland Casino ingevuld door middel van het in samenwerking met de verslavingszorg ontwikkelde Preventiebeleid Kansspelen (PBK). Het PBK houdt onder meer in dat Holland Casino (beginnende) problemen signaleert, op basis van deze signalen het gesprek aangaat met de speler en maatregelen aanbiedt of, indien nodig, oplegt om het speelgedrag te beheersen. De opgelegde maatregelen worden vastgelegd in een centraal registratiesysteem, zodat deze in alle vestigingen van Holland Casino kunnen worden geëffectueerd.

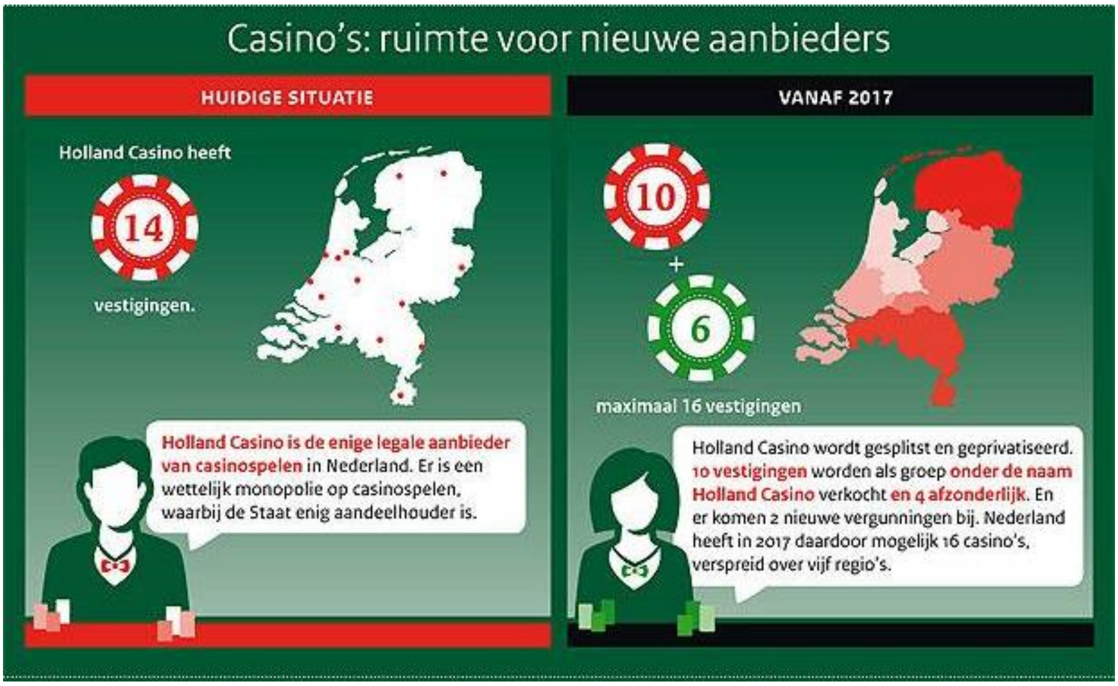
3.2 Voorgenomen situatie

Vanuit de overtuiging dat het aanbieden van speelcasino's geen kerntaak van de overheid is, wordt Holland Casino in 2017 onder voorwaarden geprivatiseerd en gesplitst. Tien vestigingen worden als groep onder de naam Holland Casino verkocht en vier vestigingen worden afzonderlijk verkocht. Bovendien komen er twee nieuwe vergunningen bij. In totaal zijn er in 2017 in Nederland mogelijk zestien speelcasino's. Alle geïnteresseerde partijen zullen moeten voldoen aan strenge voorwaarden om in aanmerking te komen voor een vergunning en zij zullen bij de exploitatie van hun vergunning worden onderworpen aan strikt toezicht van de Kansspelautoriteit.

Het doel van het conceptwetsvoorstel 'Herinrichting speelcasinoregime' is om de vraag naar casinospelen die nu bestaat, of in de toekomst kan ontstaan, te kanaliseren naar een legaal, verantwoord, betrouwbaar en controleerbaar aanbod. Het moet onder meer worden voorkomen dat het speelcasinoaanbod zich concentreert in een specifiek deel van het land, omdat dit illegaal casinoaanbod in andere regio's zou kunnen stimuleren. Het voorstel is daarom om Nederland te verdelen in vijf regio's, waarbij per regio een vastgesteld aantal vergunningen beschikbaar komt.

De publieke belangen, zoals deze zijn benoemd in de vorige paragraaf, blijven onverminderd gelden. Om ervoor te zorgen dat kansspelverslaving ook in de toekomstige situatie zoveel mogelijk wordt voorkomen, wordt het voor aanbieders van speelcasino's verplicht om een preventiebeleid te voeren dat vergelijkbaar en minstens zo effectief is als het huidige beleid van Holland Casino. De maatregelen die vergunninghouders moeten treffen om de publieke belangen te borgen, zijn verder uitgewerkt in het volgende hoofdstuk. Hierbij is ook berekend wat deze maatregelen aan kosten met zich meebrengen.

In figuur 2 staan de voorgenomen veranderingen in de casinomarkt kort samengevat.

Figuur 2. Samenvatting wijzigingen casinomarkt (Bron: Rijksoverheid.nl)

4 Regeldrukeffecten

Het conceptwetsvoorstel 'Herinrichting speelcasinoregime' brengt in totaal 34 verplichtingen met zich mee, verdeeld over de verschillende doelgroepen. De verplichtingen zijn geclusterd in hoofdonderwerpen, overeenkomstig met de maatregelenindeling uit hoofdstuk 5 van de Memorie van Toelichting van het conceptwetsvoorstel. Punt 6 bevat verplichtingen uit gerelateerde regelgeving, hierin zijn ook de maatregelen ter voorkoming van fraude en criminaliteit ondergebracht. De hoofdonderwerpen zijn:

1. Vergunningaanvraagprocedure.
2. Maatregelen ter voorkoming van kansspelverslaving.
3. Maatregelen ter bescherming van de consument.
4. Maatregelen ten behoeve van geschiktheid en betrouwbaarheid.
5. Maatregelen ten behoeve van toezicht.
6. Maatregelen uit gerelateerde regelgeving.

De hoofdonderwerpen zijn in de onderstaande paragrafen uitgewerkt, waarbij de verplichtingen worden beschreven. Daarbij is aangegeven wat de verplichtingen in de praktijk betekenen. In een tekstkader is een beschrijving gegeven van de verwachte kwantitatieve effecten.

Drie situaties

De verplichtingen uit het conceptwetsvoorstel 'Herinrichting speelcasinoregime' hebben niet voor alle vergunninghouders dezelfde gevolgen, omdat een deel van de vergunninghouders kan voortbouwen op een bestaande casinovestiging en een ander deel een geheel nieuwe vestiging moet opbouwen. In onderstaande paragrafen is, indien van toepassing, onderscheid gemaakt tussen:

- **de koper van de tien Holland Casino vestigingen.** Dit betreft feitelijk het voortzetten van het huidige Holland Casino, maar dan met andere kapitaalverschaffers. Alle voorzieningen voor het organiseren van een speelcasino zijn al aanwezig.
- **kopers van één van de vier overige Holland Casino vestigingen: o**ok hierbij gaat het over bestaande vestigingen die worden overgedragen aan een andere eigenaar. In principe gaan eigendommen, zoals toegangspoortjes, camera's en computers, over naar de nieuwe eigenaar.
- **kopers van een nieuwe vergunning:** in dit geval moet de vergunninghouder zelf een nieuwe casinovestiging opstarten en daarbij rekening houden met de verplichtingen uit de Wok.

4.1 Vergunningaanvraagprocedure

Aanvraag

Voor het organiseren van een speelcasino moet een vergunning worden aangevraagd. Een vergunning wordt voor een periode van vijftien jaar verstrekt. Het is nu nog niet precies bekend welke gegevens moeten worden aangeleverd bij de vergunningaanvraag. De indieningsvereisten komen naar verwachting in grote mate overeen met die voor een vergunning voor kansspelen op afstand. Dit betekent dat een aanbieder in elk geval geschikt moet zijn om een passend en attractief aanbod te kunnen aanbieden en moet kunnen aantonen (financieel) stabiel en betrouwbaar te zijn. In lagere regelgeving kunnen nadere regels worden gesteld over onder andere de indieningsvereisten. Deze nadere regels moeten nog worden uitgewerkt.

Tijdens het onderzoek 'Lastenmeting Kansspelen op Afstand' zijn de lasten van de vergunningaanvraagprocedure ingeschat op basis van ervaringen in het buitenland. In het huidige onderzoek zijn

deze inschattingen als uitgangspunt genomen en opnieuw geverifieerd bij het bedrijfsleven. De volgende punten komen overeen met de inschattingen uit het onderzoek 'Lastenmeting Kansspelen op Afstand':

- Het verzamelen en aanleveren van de vereiste informatie ten behoeve van de vergunningaanvraag kost naar verwachting circa 2,5 maanden voor 2 fte. In deze periode zal er frequent contact zijn tussen de aanvrager en de Kansspelautoriteit, waarbij de aanvrager feedback krijgt op de ingediende stukken en verzocht wordt om nadere informatie aan te leveren.
- Naar schatting 60% van de vergunningaanvragers is afkomstig uit het buitenland. Op basis van de situatie in Denemarken is ervan uitgegaan dat de kosten voor het vertalen van de aanvraag voor buitenlandse aanbieders circa € 10.000 bedraagt.
- In de berekening is ervan uitgegaan dat een aanvraag niet persoonlijk hoeft te worden ingediend. Indien dit toch moet gebeuren, zoals in bepaalde andere landen wel het geval is, kost dit een aanvrager een mandag extra werk.

De vraag kan worden gesteld of het aanvragen van een vergunning voor de overname van één (of meerdere) bestaande Holland Casino vestigingen niet wezenlijk anders is dan het aanvragen van een vergunning voor het exploiteren van een nieuwe vestiging. Met name de koper van de huidige tien Holland Casino vestigingen kan voor het grootste gedeelte voortbouwen op een bestaande situatie. De verschillen zullen echter vooral aan de orde zijn bij de exploitatie van het casino. Voor het aanvragen van een vergunning moet elke partij voldoen aan dezelfde indieningsvereisten. Voor de vergunningaanvraag zijn de lasten daarom gelijk gehouden voor alle aanvragers.

Hoewel het streven is zoveel mogelijk regels via algemeen verbindende voorschriften vast te stellen, beschikt de Kansspelautoriteit over de mogelijkheid aanvullende voorwaarden te stellen aan de vergunningen. Naar verwachting is dit voor casino's niet tot zeer beperkt het geval.

Veiling

Anders dan bij Kansspelen op Afstand wordt voor het verlenen van een speelcasinovergunning een veiling georganiseerd. In lagere regelgeving worden nadere regels gesteld met betrekking tot de veiling. Op basis van een vergelijking met veilingen in de telecomsector is in dit onderzoek een eerste indicatie gegeven van de lasten die een veiling met zich meebrengt voor een vergunningaanvrager. Om te komen tot een goed bod, zal een vergunningaanvrager voorafgaand aan een veiling intern onderzoek doen en externe deskundigen raadplegen. Indien de veiling uit meerdere rondes bestaat, zal voorafgaand aan elk uit te brengen bod opnieuw onderzoek worden uitgevoerd. De inschatting is dat de totale tijdsbesteding voor het interne onderzoek, het raadplegen van externe deskundigen en het één of meerdere keren uitbrengen van een bod ongeveer 2 weken (= 80 uur) zal zijn.

Leges

Voor het indienen van een aanvraag voor een speelcasino zijn legeskosten verschuldigd. Leges vallen volgens de definitie van het 'Handboek Meting Regeldruk' onder de financiële kosten. Financiële kosten zijn het gevolg van een concrete en directe verplichting om een geldbedrag te betalen aan de overheid of het bevoegd gezag en vallen buiten de definitie van regeldruk. Hoewel deze kosten niet in de berekening van de AL en NK zijn meegenomen, zijn ze hier toch genoemd omdat een vergunningaanvrager in de praktijk te maken krijgt met deze kosten. De hoogte van de leges voor een speelcasinovergunning moeten nog worden vastgesteld.

Verlengingen en nieuwe vergunningaanvragen

De looptijd van de verleende vergunningen is 15 jaar. Ervan uitgaande dat de wetgeving onveranderd blijft[4], zullen de verleende vergunningen na 15 jaar vrijkomen en opnieuw door middel van veiling worden verleend. De verwachting bestaat dat de vergunninghouders aan het einde van de looptijd hun vergunning willen verlengen. Net zoals in het onderzoek 'Lastenmeting Kansspelen op Afstand' is er voor de berekening van de lasten van uitgegaan dat het verlengen van een vergunning aanzienlijk minder tijd kost dan het voor het eerst aanvragen van een vergunning, doordat de benodigde informatie vooraf bekend en beschikbaar is. Het verlengen van een vergunning kost naar verwachting de helft van de tijdsbesteding van de reguliere aanvraag.

Naast de verlengingen zullen nieuwe aanbieders een vergunning aanvragen. Nieuwe aanvragen kunnen zowel na 15 jaar als tussentijds plaatsvinden, wanneer een speelcasino tijdens de looptijd van een vergunning ophoudt te bestaan. In de berekening is uitgegaan van 5-20 aanvragen over de gehele periode van 15 jaar. De lasten van de verlengingen en nieuwe vergunningaanvragen zijn in dit onderzoek meegenomen als structurele lasten en zijn daardoor uitgedrukt per jaar.

Kader 2. AL van de aanvraagprocedure.

Op basis van resultaten uit eerder onderzoek en interviews met praktijkdeskundigen zijn de verwachte kosten bepaald die de verplichtingen ten aanzien van de aanvraagprocedure met zich meebrengen.

De uitgangspunten voor het berekenen van de eenmalige lasten voor aanbieders van speelcasino's zijn:

- 5-20 vergunningaanvragers in het eerste jaar.
- De tijdsbesteding voor het verzamelen van informatie is gemiddeld 2,5 fte voor een periode van 8 weken. Er wordt bij 1 fte uitgegaan van 160 gewerkte uren per maand.
- Het werk wordt verricht door hoogopgeleide medewerkers (€ 45 per uur volgens 'Meten is Weten II').
- 60% van de aanvragers komt naar schatting uit het buitenland. Vertaalkosten voor buitenlandse aanbieders bedragen, vergelijkbaar met Denemarken, circa €10.000.
- Voor de lasten als gevolg van de veiling zijn 10 mandagen (=80 uur) gerekend.

De uitgangspunten voor het berekenen van de structurele lasten voor aanbieders van speelcasino's zijn als volgt:

- Een vergunning is voor 15 jaar geldig.
- Aan het einde van de periode van 15 jaar zullen de bestaande 2 tot 4 vergunninghouders een aanvraag tot verlenging indienen; het verlengen van een vergunning kost de helft van de tijd van de reguliere vergunningprocedure.
- Er wordt uitgegaan van elke 15 jaar 5-20 nieuwe vergunningaanvragen voor vrijgekomen vergunningen.
- Het percentage buitenlandse vergunningaanvragers blijft 60%.

Op basis van bovengenoemde uitgangspunten zijn de eenmalige kosten voor een Nederlandse vergunningaanvrager circa € 39.600[5] en voor een buitenlandse aanvrager circa € 49.600[6] per aanvraag. De totale eenmalige AL voor aanbieders van speelcasino's bedragen naar schatting minimaal € 228.000 en maximaal € 912.000[7].

De structurele lasten als gevolg van de vergunningaanvraag worden geschat op minimaal € 18.600[8] en maximaal € 67.700 per jaar[9].

---

[4] Op dit moment is nog niet duidelijk hoe de situatie over 15 jaar zal zijn. Evaluatie van het beleid kan aanleiding geven tot een verdere uitbreiding of beperking van het aantal casino's en casino-aanbieders. In dit onderzoek is ervan uitgegaan dat de situatie blijft zoals deze is beschreven in het conceptwetsvoorstel.

[5] € 45 per uur * 880 uur = € 39.600.

[6] € 10.000 extra voor de vertaling bovenop de eerder berekende kosten van € 39.600 voor Nederlandse aanvragers.

[7] (€ 39.600 * (5 * 40%))+(€ 49.600 * (5 * 60%)) = € 228.000/(€ 39.600 * (20 * 40%))+(€ 49.600 * (20 * 60%)) = € 912.000

[8] (€ 39.600 * (5*40%))+(€ 49.600 * (5*60%))+(€ 19.800 * (2*40%))+(€ 29.800 * (2*60%)) = € 279.600. € 279.600/15 = € 18.600

[9] (€ 39.600 * (20*40%))+(€ 49.600 * (20*60%))+(€ 19.800 * (4*40%))+(€ 29.800 * (4*60%)) = € 1.015.200. € 1.015.200/15= € 67.700

4.2 Maatregelen ter voorkoming van kansspelverslaving

Het voorkomen van kansspelverslaving is en blijft een belangrijke pijler van het Nederlandse kansspelbeleid. Van vergunninghouders wordt verlangd dat zij een preventiebeleid voeren dat voorziet in het treffen van de volgende interventiemaatregelen[10]:

- **Informeren:** Een aanbieder van een speelcasino dient een speler informatie te verschaffen over de risico's van casinospelen en verantwoord speelgedrag.
- **Observeren:** Gegevens over speelgedrag van spelers dienen te worden geregistreerd en geanalyseerd, zodat (mogelijk) problematisch gedrag snel wordt opgemerkt.
- **Confronteren:** Bij het vermoeden van kansspelverslaving neemt de aanbieder van een speelcasino contact op met de speler om het gedrag te onderzoeken.
- **Interveniëren:** Bij sterk vermoeden van kansspelverslaving adviseert de aanbieder van een speelcasino de speler tijdelijk te stoppen met deelname aan kansspelen en zich in te schrijven in het Centraal Register Uitsluiting Kansspelen (CRUKS). Als de speler weigert zich in te schrijven, dient de aanbieder van een speelcasino dit te melden bij de Kansspelautoriteit.
- **Doorverwijzen:** De vergunninghouder dient de speler te wijzen op de mogelijkheden van hulpverlening.

De zorgplicht om bezoekers te beschermen tegen kansspelverslaving geldt op dit moment al voor Holland Casino. De verplichtingen met betrekking tot de instelling van CRUKS zijn voor de huidige veertien vestigingen van Holland Casino eerder in kaart gebracht tijdens het onderzoek 'Lastenmeting Kansspelen op Afstand'. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat de instelling van een centraal register geen extra lasten met zich meebrengt voor Holland Casino, omdat het bedrijf al gebruik maakt van identiteitscontrole en bezoekersregistratie. In het huidige onderzoek zijn de lasten als gevolg van de maatregelen ter voorkoming van kansspelverslaving daarom alleen berekend voor de twee nieuwe speelcasinovestigingen.

Om te kunnen voldoen aan de verplichtingen ter voorkoming van kansspelverslaving heeft een speelcasino naar verwachting 3 fte meer capaciteit nodig per vestiging dan wanneer deze verplichtingen niet zouden bestaan. Dit personeel wordt ingezet voor het controleren van het identiteitsbewijs van alle bezoekers, het raadplegen van CRUKS, het bijhouden van dossiers, maar ook voor het aanspreken van spelers bij het vermoeden van verslaving en het doen van meldingen richting de Kansspelautoriteit. Naast de structurele lasten voor dit personeel, krijgt een casino ook te maken met eenmalige lasten voor het rekruteren en opleiden van deze mensen. Daarnaast moeten eenmalige nalevingskosten worden gemaakt voor de fysieke aanpassingen aan de ingang en aan de systemen.

Bij het bepalen van de hoogte van de lasten van de maatregelen ter voorkoming van kansspelverslaving is gebruik gemaakt van de resultaten van het onderzoek 'Lastenmeting Kansspelen op Afstand'. Het is mogelijk dat voor een nieuwe speelcasinovestiging efficiencyvoordelen gelden, omdat de maatregelen die getroffen moeten worden onderdeel uitmaken van de opstart van een nieuwe vestiging. Er moeten bijvoorbeeld reeds maatregelen worden genomen om personeel te rekruteren, alleen moeten er nu extra medewerkers worden aangenomen. Het is echter lastig in te schatten hoe groot deze efficiencyvoordelen voor nieuwe speelcasinovestigingen zijn. Voor de kwantificering is daarom uitgegaan van dezelfde lasten als in de 'Lastenmeting Kansspelen op Afstand'. Een uitzondering hierop vormen de kosten voor de fysieke aanpassingen, hierbij is uitgegaan van het minimum van de in de 'Lastenmeting Kansspelen of Afstand' gehanteerde range.

[10] Zoals beschreven in het PBK en welke is opgenomen in de Memorie van Toelichting.

Kader 3. Inhoudelijke nalevingskosten als gevolg van maatregelen ter voorkoming van kansspelverslaving.

Op basis van resultaten uit eerder onderzoek en interviews met praktijkdeskundigen zijn de lasten bepaald die de verplichtingen ten aanzien van de kansspelverslaving met zich meebrengen voor speelcasino's. De uitgangspunten voor de eenmalige nalevingskosten zijn:

- Er is uitgegaan van 2 geheel nieuwe speelcasinovestigingen.
- Het rekruteren van nieuwe medewerkers (3 fte) kost 20 uur (hoogopgeleide kenniswerker, € 45 per uur).
- De opleidingskosten per nieuwe medewerker zijn € 1.000,-.
- De fysieke aanpassingen aan de ingang en de computersystemen bedragen € 50.000 per vestiging. Omdat de aanpassingen voor een nieuwe vestiging onderdeel uitmaken van een grotere verbouwing, is hier uitgegaan van het minimum van de door speelautomatenhallen aangegeven range.

De uitgangspunten voor het berekenen van de structurele (jaarlijkse) nalevingskosten zijn:

- 3 fte extra per vestiging voor de controle, registratie en documentatie e.d. ten behoeve van het centraal register door middelbaar opgeleide kenniswerker (€ 38 per uur).
- Het jaarlijkse personeelsverloop wordt geschat op 20%.

De totale eenmalige nalevingskosten ter voorkoming van kansspelverslaving als gevolg van het conceptwetsvoorstel 'Herinrichting speelcasinoregime' bedragen € 107.800, waarvan:

- € 100.000 voor de fysieke aanpassingen aan de ingang en computersystemen.
- € 6.000[11] aan opleidingskosten.
- € 1.800[12] voor het rekruteren van personeel.

De totale structurele nalevingskosten bedragen naar schatting € 439.400 per jaar, waarvan:

- € 437.800[13] voor het extra personeel.
- € 1.600 aan jaarlijkse kosten voor de opleiding en rekrutering van personeel.

4.3 Maatregelen ter bescherming van de consument

Om een hoog niveau van consumentenbescherming bij casinospelen in Nederland te bereiken, gelden een aantal verplichtingen voor speelcasino's.

Informatievoorziening

Ten eerste dienen consumenten voldoende op de hoogte te worden gebracht van de aard en omvang van het spelaanbod en de bedragen die kunnen worden verspeeld. Deze verplichting wordt verder uitgewerkt in lagere regelgeving, maar speelcasino's moeten naar verwachting in elk geval informatie verstrekken over de samenstelling van het spelaanbod, de wijze waarop de aangeboden kansspelen worden gespeeld, de hoogte van de bedragen die kunnen worden ingezet, de winstkansen en het uitkeringspercentage. Respondenten geven aan de kosten die deze verplichtingen met zich meebrengen als bedrijfseigen kosten te zien, waardoor ze geen gevolgen hebben voor de AL en de NK.

Om bezoekers adequaat te kunnen voorzien van informatie, moet er altijd iemand in het casino aanwezig zijn die vragen van bezoekers kan beantwoorden. Aanbieders van speelcasino's geven aan dat hun huidige personeel voldoende deskundig is om vragen van klanten te beantwoorden. In dit onderzoek is er daarom van uitgegaan dat deze verplichting geen extra lasten voor speelcasino's met zich meebrengt.

Toegangsbeperking minderjarigen

Een andere verplichting ter bescherming van de consument houdt in dat aan minderjarigen geen toegang tot een speelcasino mag worden verleend. Deze maatregel dient ook om deze kwetsbare groep

[11] € 1.000 per opleiding x 3fte = € 3.000 per vestiging x 2 = € 6.000.
[12] Aantrekken personeel: € 45 x 20 uur = € 900 per vestiging x 2 aanbieders = € 1.800.
[13] € 38 per uur x 160 uur x 12 maanden x 3 medewerkers = € 218.900 per vestiging. Voor 2 vestigingen = € 437.800.

te beschermen tegen kansspelverslaving. De lasten van de identiteitscontrole zijn daarom reeds gekwantificeerd in paragraaf 4.2.

Eerlijk spelverloop - cameratoezicht

Bezoekers moeten erop kunnen vertrouwen dat het spelverloop in speelcasino's altijd op een eerlijke en betrouwbare wijze geschiedt. Om dit te kunnen waarborgen dient de aanbieder van een speelcasino toezicht te houden op spelers en op personen die bij het organiseren van een speelcasino met spelers in aanraking komen. Het ministerie van VenJ heeft aangegeven dat deze verplichting gaat inhouden dat speelcasino's gebruik moeten maken van cameratoezicht. De aanschaf van camera's kost volgens praktijkdeskundigen € 1,1 tot € 1,4 miljoen per vestiging. Behalve de eenmalige aanschafkosten van camera's, zijn er medewerkers in dienst voor het bekijken van de camerabeelden. Uitgaande van de meest efficiënte situatie zijn er per vergunninghouder gedurende de openingstijden van een casino 2 medewerkers belast met het bekijken van deze beelden. Dit komt neer op € 468.000[14] per jaar per vergunninghouder. Praktijkdeskundigen geven echter aan de kosten van de aanschaf van camera's en de personeelskosten voor het bekijken van de beelden als bedrijfseigen te beschouwen. Cameratoezicht is voor casino's de enige manier om toezicht te houden op spelers en medewerkers en is een belangrijk hulpmiddel bij het oplossen van incidenten. Deskundigen geven aan dat zelfs als de wet hiertoe geen verplichting oplegt, speelcasino's gebruik maken van cameratoezicht.

Keuring van de spelsystemen

Om het toevalskarakter van de in het speelcasino aangeboden kansspelen zoveel mogelijk te waarborgen, moeten de kansgeneratoren aan voorafgaande goedkeuring en periodieke controle van een keuringsinstelling zijn onderworpen. De internationale standaard is dat spelsystemen al in de fabriek worden gekeurd. De kosten van deze keuring zijn opgenomen in de prijs van het spelsysteem en zijn niet meegenomen in de huidige berekening. Elke speelautomaat die wordt geplaatst in een speelcasino moet daarnaast zijn voorzien van een merkteken, dat moet worden aangevraagd bij de Kansspelautoriteit. De kosten voor dit merkteken bedragen € 131 per speelautomaat. Gemiddeld heeft een speelcasino per vestiging 444 speelautomaten[15]. De afschrijvingstermijn van een speelautomaat is ongeveer vijf jaar.

Een speelcasino dient de spelsystemen ook te laten keuren als hier door de Kansspelautoriteit om wordt gevraagd. In de Memorie van Toelichting bij het conceptwetsvoorstel is opgenomen dat de tijdstippen voor deze keuring worden bepaald door de Kansspelautoriteit op basis van een risicoanalyse en steekproefsgewijs. Uit de interviews is echter gebleken dat de Kansspelautoriteit in de praktijk niet aan speelcasino's vraagt om een aanvullende keuring uit te voeren. Deze verplichting resulteert daarom niet in administratieve lasten voor speelcasino's.

De Kansspelautoriteit heeft aangegeven dat ze wel conformiteitscontroles uitvoert op de juiste werking van de spelsystemen. Op basis van klachten en/of op basis van risicoanalyse wordt door de Kansspelautoriteit bepaald in welke gevallen extra controles dienen plaats te vinden. In het verleden vond er minimaal twee keer per jaar een dergelijke controle plaats in elke casinovestiging. Mede door de toepassing van risicoanalyses is deze frequentie de laatste jaren afgenomen. In de berekening zijn we daarom uitgegaan van twee controles per drie jaar. Praktijkdeskundigen geven aan dat bij een controle twee casinomedewerkers aanwezig moeten zijn (1 security en 1 operatie). Een controle duurt minimaal een 0,5 dag.

[14] € 45 x 200 uur x 52 weken = € 468.000

[15] Cijfers gebaseerd op Jaarverslag Holland Casino 2013

Bedrijfsprocessen en -procedures

Om te zorgen dat de bedrijfsvoering verantwoord, betrouwbaar en controleerbaar is, worden technische en operationele eisen gesteld aan bijvoorbeeld de veiligheid van de informatie die wordt verwerkt en de middelen, processen en procedures. Bij de uitwerking van deze verplichting in lagere regelgeving wordt zoveel mogelijk aangesloten bij bestaande en gebruikelijke internationale industriele standaarden, bijvoorbeeld ISO 27001. ISO 27001 specificeert eisen voor het vaststellen, implementeren, uitvoeren, bewaken, beoordelen, bijhouden en verbeteren van een gedocumenteerd Information Security Management System (ISMS) in het kader van de algemene bedrijfsrisico's voor de organisatie.

Het advies van praktijkdeskundigen is om geen specifieke ISO norm voor te schrijven, maar de invulling van deze verplichting over te laten aan de aanbieder zelf. Het kan namelijk per bedrijf verschillen welke ISO norm het meest van toepassing is en het voorschrijven van één bepaalde norm zou ervoor kunnen zorgen dat in bepaalde bedrijven niet de hoogst mogelijke kwaliteit wordt behaald.

Vergunninghouders zijn daarnaast verplicht een compliance officer aan te stellen, die binnen de organisatie verantwoordelijk en beschikbaar is voor de uitvoering en het interne toezicht op naleving van de voorschriften uit de Wok. Deze functionaris moet binnen de organisatie van de vergunninghouder en ook voor de Kansspelautoriteit beschikbaar zijn. In de huidige situatie is de compliance officer daarnaast verantwoordelijk voor de procedurehandboeken betreffende de administratieve organisatie en interne controle. De functie van een compliance officer wordt doorgaans belegd bij het hoofdkantoor en omvat ongeveer 0,7 fte.

Uit de invulling in nadere regelgeving moet blijken welke eisen er worden gesteld aan speelcasino's en hoeveel lasten dit met zich meebrengt. Speelcasino's moeten in elk geval voldoen aan strenge eisen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens. Praktijkdeskundigen geven echter aan dit te beschouwen als onderdeel van een professionele bedrijfsvoering en daarmee als bedrijfseigen kosten. Voor de overige lasten met betrekking tot deze verplichting is er in de huidige berekening van uitgegaan dat dit wordt belegd binnen de functie van compliance officer.

Reclameactiviteiten

Het is niet de bedoeling dat consumenten door reclameactiviteiten worden aangezet tot deelname aan kansspelen. Vergunninghouders mogen hun aanbod wel onder de aandacht brengen van consumenten, maar mogen dit alleen op verantwoorde wijze doen. De richtlijnen met betrekking tot reclameactiviteiten zijn vastgelegd in het Besluit werving, reclame en verslavingspreventie kansspelen. In de huidige situatie moet Holland Casino in de kwartaalrapportage aan de Kansspelautoriteit rapporteren over haar marketingbeleid. De lasten hiervan zijn opgenomen in paragraaf 4.4.

Kader 4. AL als gevolg van maatregelen ter bescherming van de consument.

De structurele administratieve lasten voor aanbieders van speelcasino's bedragen minimaal € 89.600 en maximaal € 221.300 per jaar. Dit betreft:

- De administratieve lasten voor het hebben van een compliance officer (€ 65.900 € 197.600 per jaar[16]). De rol van compliance officer wordt naar verwachting belegd op managementniveau (Uurtarief = € 49). In de berekening is ervan uitgegaan dat er per vergunninghouder een compliance officer wordt aangesteld. Holland Casino heeft momenteel al een compliance officer die naar verwachting ook na de verkoop in functie blijft. In de berekening is daarom uitgegaan van 1-3 vergunninghouders.
- De administratieve lasten met betrekking tot het controleren van de spelsystemen en de aanschaf van merktekens voor nieuwe speelautomaten (€ 23.700 per jaar). Dit betreft € 400[17] per jaar voor de conformiteitscontroles en € 23.300[18] per jaar als gevolg van de aanschaf van merktekens voor nieuwe speelautomaten. De 14 vestigingen van Holland Casino hebben in de huidige situatie al te maken met deze lasten, dus de lasten zijn alleen berekend voor de twee nieuwe speelcasinovestigingen.

4.4 Maatregelen ten behoeve van geschiktheid en betrouwbaarheid

Aan aanbieders van speelcasino's worden hoge eisen gesteld op het gebied van geschiktheid, bedrijfsvoering, betrouwbaarheid en deskundigheid.

Continuïteit van de bedrijfsvoering

De continuïteit van de aanbieder dient te worden gewaarborgd. Holland Casino rapporteert hiertoe vier keer per jaar aan de Kansspelautoriteit. Het opstellen van een kwartaalrapportage kost ongeveer 2,5 uur. Deze kwartaalrapportage wordt vervolgens besproken met de Kansspelautoriteit in een gesprek van ongeveer 2-3 uur. In de berekening is ervan uitgegaan dat er twee medewerkers van de vergunninghouder bij dit gesprek aanwezig zijn. Voor het huidige onderzoek is ervan uitgegaan dat deze verplichting op dezelfde wijze gaat gelden voor nieuwe aanbieders.

Betrouwbaarheid en deskundigheid personeel

Aanbieders van speelcasino's moeten zorgdragen voor passende deskundigheid van medewerkers en adequaat beleid voeren om de betrouwbaarheid van personeel op sleutelposities en personeel dat in aanraking komt met spelers te borgen. Speelcasino's moeten in elk geval kosten maken voor het opleiden van personeel. Naar verwachting wordt ook het aanleveren van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) verplicht. In lagere regelgeving moet echter nog worden uitgewerkt in welke gevallen en voor wie een VOG moet worden overgelegd. Zowel tijdens de interviews voor het huidige onderzoek als tijdens de interviews voor het onderzoek 'Lastenmeting Kansspelen op Afstand' is door praktijkdeskundigen aangegeven dat ze het garanderen van passende deskundigheid en betrouwbaarheid van personeel beschouwen als onderdeel van een professionele bedrijfsvoering. De kosten die hieruit voortvloeien zou een casino dus altijd maken, ongeacht of dit in wet- en regelgeving is vastgelegd. Deze kosten leiden daarom niet tot regeldruk.

Kader 5. AL geschiktheid en betrouwbaarheid.

De structurele lasten van de maatregelen met betrekking tot geschiktheid en betrouwbaarheid zijn minimaal € 4.500 en maximaal € 13.500 per jaar. Dit betreft:

- Het opstellen van een kwartaalrapportage (€ 3.600 - € 10.800 per jaar): 4x per jaar 2,5 mandag (= 20 uur) voor een hoogopgeleide kenniswerker (€ 45,- per uur) voor 1 tot 3 vergunninghouders.
- Het bespreken van de kwartaalrapportage met de Kansspelautoriteit (€ 900 - € 2.700 per jaar): 4x per jaar 2,5 uur voor 2 hoogopgeleide kenniswerkers (=5 uur à € 45,- per uur) voor 1 tot 3 vergunninghouders.

[16] € 49 per uur x 160 uur x 12 maanden x 0,7 medewerker = € 65.900 per vergunninghouder.
[17] 2 medewerkers * 4 uur * € 38 * 2/3 (2 controles per 3 jaar) * 2 speelcasinovestigingen = € 400
[18] 444 (aantal speelautomaten) * € 131 (kosten per merkteken) * 1/5 (afschrijvingstermijn van 5 jaar) * 2 speelcasinovestigingen = € 23.300

4.5 Maatregelen ten behoeve van toezicht

Het verstrekken van de casinovergunningen en het toezicht op de naleving hiervan wordt belegd bij de Kansspelautoriteit. Vergunninghouders moeten periodiek en incidenteel relevante gegevens en bescheiden overleggen aan de Kansspelautoriteit en moeten deze gegevens, indien gevraagd, persoonlijk toelichten.

Speelcasino's moeten in verschillende situaties gegevens aanleveren aan de Kansspelautoriteit. Sommige van deze situaties zijn beschreven in andere paragrafen. Voor de volledigheid worden deze hier nog een keer genoemd:

- Speelcasino's moeten jaarlijks een opgave doen van het aantal speeltafels en –plaatsen (zie kopje 'Kansspelheffing').
- Bij klachten moeten exploitanten hun tellers uit laten lezen en bijvoorbeeld gegevens over inworpen en uitbetalingen aanleveren.
- Casino's hebben contact met de Kansspelautoriteit over pilots met betrekking tot nieuwe spellen. Dit contact vindt voornamelijk via e-mail plaats en gebeurt hoogstens 2x per jaar.
- In de huidige situatie levert Holland Casino kwartaalrapportages op aan de Kansspelautoriteit (zie paragraaf 4.4).
- Naar verwachting gaat de Kansspelautoriteit het toezicht op de Wwft overnemen van DNB. Dit betekent dat jaarlijkse rapportages voortaan dienen te worden aangeleverd aan de Kansspelautoriteit (zie paragraaf 4.6).
- Met de invoering van CRUKS zijn casino's verplicht gegevens over spelers te registreren en te analyseren en op verzoek van de Kansspelautoriteit hierover te rapporteren. Daarnaast moet een casino een melding doen richting Kansspelautoriteit als een speler zich niet wil inschrijven in CRUKS (zie paragraaf 4.2).

Bovenop de lasten die elders in dit rapport al zijn opgenomen, zal een speelcasino naar schatting twee dagen per jaar kwijt zijn aan het aanleveren van informatie aan de Kansspelautoriteit.

Kansspelheffing

De Kansspelautoriteit legt één kansspelheffing op, ter financiering van haar wettelijke taken en het financieren van een Verslavingsfonds (gericht op onderzoek, preventie en (anonieme) behandeling van kansspelverslaving). De hoogte van de kansspelheffing is afhankelijk van het aantal speeltafels en –plaatsen in een casino. Dit aantal moet door casino-exploitanten jaarlijks worden opgegeven. 90% van dit opgegeven aantal wordt in rekening gebracht, in verband met een verwachte 10% voorraad. Per speeltafel betaalt een casino € 160 en per speelplaats (aan de tafels of aan een speelautomaat) € 120. De kansspelheffing zelf valt onder de financiële kosten en daarmee niet onder de definitie van regeldruk. De kosten voor het opstellen en indienen van een overzicht van het aantal speeltafels- en plaatsen zijn wel administratieve lasten. Naar verwachting zijn speelcasino's niet veel tijd kwijt aan het opgeven van deze aantallen omdat ze de benodigde gegevens eenvoudig uit hun database kunnen halen. Voor het opstellen en aanleveren van een dergelijk overzicht is 2 uur gerekend.

Kader 6. AL maatregelen ten behoeve van toezicht.

De jaarlijkse administratieve lasten met betrekking tot toezicht zijn minimaal € 1.300 en maximaal € 1.400. Dit betreft de jaarlijkse kosten met betrekking tot opgeven van het aantal speeltafels en -plaatsen (€ 100 - € 200[19]) en de jaarlijkse lasten voor overige rapportageverplichting richting de Kansspelautoriteit (naar schatting € 1.200[20] per jaar). Omdat deze kosten in de huidige situatie al gelden voor Holland Casino, zijn de lasten in kaart gebracht voor 1-3 vergunninghouders en 2 speelcasinovestigingen.

[19] 2 uur * € 38 = € 76 per vergunninghouder. Afgerond op honderdtallen betekent dit minimaal € 100 en max. € 200.
[20] 16 uur * € 38 * 2 speelcasinovestigingen = € 1.200.

4.6 Verplichtingen uit gerelateerde regelgeving

De Wok is gerelateerd aan andere regelgeving, zoals de Sanctiewet 1977, de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) en de Wet op de Kansspelbelasting. Deze wetten zijn zelf niet gewijzigd, maar een aantal van deze wetten bevat wel verplichtingen die door het conceptwetsvoorstel 'Herinrichting speelcasinoregime' van toepassing worden op een grotere doelgroep. Deze verplichtingen zijn in onderstaand kader in kaart gebracht, maar zijn niet meegerekend in de totale lasten van het conceptwetsvoorstel 'Herinrichting speelcasinoregime'.

Kader 7. AL en NK maatregelen uit gerelateerde regelgeving.

Wet op de Kansspelbelasting

Een aanbieder van een speelcasino is – als belastingplichtige - verplicht een register te houden en daarin de gegevens te boeken welke voor de heffing van de belasting van belang zijn. De belasting wordt geheven over het verschil tussen in een tijdvak ontvangen inzetten en de ter beschikking gestelde prijzen en bedraagt 29%.

Deze maatregel geldt al voor Holland Casino en voor speelautomatenhallen. Als gevolg van het conceptwetsvoorstel 'Herinrichting speelcasinoregime' wordt deze maatregel van toepassing op nieuwe vergunninghouders. In dit onderzoek is er echter van uitgegaan dat het bijhouden van spelinzetten en prijzengeld onderdeel uitmaakt van de boekhouding van een professioneel speelcasino en daarmee geen effect heeft op de administratieve lasten.

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft)

De Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) blijft van toepassing op rechtspersonen die een speelcasino exploiteren. Dit brengt onder andere de volgende verplichtingen met zich mee:

- Speelcasino's moeten onder bepaalde omstandigheden cliëntenonderzoek verrichten. Dit betreft in elk geval het controleren en registreren van het identiteitsbewijs van bezoekers.
- Ongebruikelijke transacties moeten onverwijld worden gemeld aan de Financiële inlichtingen eenheid (FIU). In de huidige situatie worden op jaarbasis ongeveer 1000 meldingen gedaan richting de FIU, op basis van zowel de objectieve en subjectieve criteria (zie volgende bullet). Omdat de verwachting is dat de markt niet groeit als gevolg van deze wetswijziging, zal ook het totaal aantal meldingen richting de FIU naar verwachting niet stijgen. Per vestiging betekent dit in de nieuwe situatie 62,5[21] melding per jaar. De koper van de 10 Holland Casino vestigingen zal de meldingen op de gebruikelijke wijze via het ICT systeem blijven doen. Dit gaat om 10*62,5 = 625 meldingen. Het doen van één melding kost ongeveer 0,5 uur. Nieuwe vergunninghouders kunnen hun eigen ICT-systeem aanpassen om meldingen richting de FIU te doen, maar ze kunnen er ook voor kiezen om de meldingen te doen via een webformulier. Naar verwachting zullen nieuwe vergunninghouders niet direct investeren in een aanpassing van hun ICT-systeem. De verwachting is dat in de nieuwe situatie circa 375 meldingen worden gedaan door gebruik te maken van een webformulier. Dit kost naar schatting een 0,5 uur extra per melding. De totale lasten voor nieuwe vergunninghouders voor het doen van meldingen richting de FIU worden geschat op € 8.400 - € 25.300[22].
- Naast de objectieve criteria die aangeven welke transacties dienen te worden gemeld, heeft Holland Casino een lijst opgesteld met subjectieve criteria. Hierop staat bijvoorbeeld dat een melding moet worden gedaan als een persoon grote aantallen kleine bankbiljetten wil wisselen voor grote. Van nieuwe vergunninghouders wordt ook verwacht dat zij een dergelijke lijst opstellen. De verwachting is dat het opstellen en intern afstemmen van deze lijst een vergunninghouder ongeveer 4 mandagen kost.
- Medewerkers van speelcasino's dienen, voor zover dit van toepassing is voor de uitvoering van hun taken, bekend te zijn met de bepalingen van de Wwft en dienen periodiek opleidingen te genieten die hen in staat stellen ongebruikelijke transacties te herkennen en cliëntenonderzoek goed en volledig uit te voeren. Naar schatting 80% van het personeel van een speelcasino zal deze opleiding genieten.
- Het toezicht op de naleving van de Wwft wordt momenteel uitgevoerd door De Nederlandsche Bank, maar zal in de nieuwe situatie voor speelcasino's worden uitgevoerd door de Kansspelautoriteit. De verplichtingen die nu gelden, zoals het rapporteren richting de DNB, blijven in de nieuwe situatie van toepassing.

[21] 1000/16=62,5

[22] 0,5 uur *€ 45 * 375 = € 8.400 per vergunninghouder.

5 Bedrijfseffecten

In het vorige hoofdstuk zijn de effecten beschreven van het conceptwetsvoorstel 'Herinrichting speelcasinoregime' op de AL en NK voor bedrijven en burgers. Hiermee zijn de vragen drie en vier van de bedrijfseffectentoets beantwoord. Hieronder zijn de overige bedrijfseffecten puntsgewijs beschreven.

5.1 Algemeen

Vraag 1. Heeft de ontwerpregelgeving naar verwachting bedrijfseffecten?

Het conceptwetsvoorstel 'Herinrichting speelcasinoregime' heeft bedrijfseffecten voor huidige en toekomstige aanbieders van speelcasino's in Nederland.

Vraag 2. Voor hoeveel bedrijven en welke categorieën bedrijven worden de bedrijfseffecten verwacht?

Op dit moment is Holland Casino met veertien vestigingen de enige vergunninghouder voor het exploiteren van speelcasino's in Nederland. Vanaf 2017 kan het aantal vestigingen worden uitgebreid naar zestien, verdeeld over twee tot zeven vergunninghouders. Veel van de verplichtingen uit het conceptwetsvoorstel gelden al voor Holland Casino. De geïdentificeerde 35 verplichtingen uit dit conceptwetsvoorstel hebben daarmee over het algemeen geen gevolgen voor de administratieve lasten en nalevingskosten voor Holland Casino, maar enkel voor de nieuwe vergunninghouders en speelcasino-vestigingen. De verkoop van Holland Casino brengt echter wel degelijk lasten met zich mee voor Holland Casino. Deze lasten staan beschreven in paragraaf 5.3.

5.2 Regeldrukeffecten

Zie hoofdstuk vier voor de berekening van de administratieve lasten en nalevingskosten en daarmee de beantwoording van de vragen drie en vier uit de BET.

Vraag 5. In het geval van implementatie van EU-regelgeving: is gekozen voor lastenluwe implementatie, zonder "nationale koppen" en met optimaal gebruik van "kan-bepalingen"?

Het conceptwetsvoorstel 'Herinrichting speelcasinoregime' betreft geen implementatie van EU-regelgeving. Op basis van voorgaand onderzoek en de interviews met praktijkdeskundigen kan echter wel iets worden gezegd over de situatie in andere EU-lidstaten.

Uit de interviews blijkt dat het conceptwetsvoorstel qua verplichtingen op hoofdlijnen vergelijkbaar is met de wetgeving in andere Europese landen. Een centraal register dat wordt beheerd door een overheidstoezichthouder is in Europa wel uniek. Gebruikelijk is dat casino's zelf risicospelers uitsluiten (al dan niet vrijwillig) van deelname aan kansspelen. Daarmee intervenieert de overheid niet direct in de relatie tussen een speler en een kansspelaanbieder.

Uit een studie in opdracht van de ministeries van VenJ en Financiën[23] bleek onder meer dat Nederland het enige land is met een nationaal publiek monopolie op de casinomarkt. In andere landen is sprake van een privaat monopolie of van meerdere private casinoaanbieders. De voorgenomen situatie in Nederland vertoont veel overeenkomsten met de situatie in Oostenrijk. Tot vier jaar geleden was er in Oostenrijk sprake van één vergunninghouder (Casinos Austria) met 12 vestigingen. Casinos Austria is, anders dan in Nederland, voor 34% staatseigendom. In 2010 is de casinowetgeving in Oostenrijk veranderd en zijn er drie vergunningen bijgekomen, welke in het bezit zijn van private partijen.

[23]'Speelruimte, Naar een nieuwe marktordening van de *land-based* kansspelmarkt', SEO Economisch Onderzoek, 2012

5.3 Overige bedrijfseffecten

Vraag 6. Welke andersoortige kosten en baten voor bedrijven worden op grond van deze ontwerpregelgeving voorzien?

Naast de administratieve lasten en nalevingskosten krijgen vergunninghouders te maken met financiele kosten. Deze kosten zijn het gevolg van een concrete en directe verplichting om een geldbedrag te betalen aan de overheid of het bevoegd gezag en vallen buiten de definitie van regeldruk. Vergunninghouders krijgen op grond van deze ontwerpregelgeving te maken met de volgende financiële kosten:

- Leges voor de vergunningaanvraag.
- De prijs voor de vergunning (die wordt betaald bij de gecontroleerde veiling).
- Kansspelbelasting.
- Kansspelheffing ter financiering van de kosten van de Kansspelautoriteit.
- Een bijdrage aan het Kansspelverslavingsfonds.

Daarnaast brengt de verkoop en splitsing van Holland Casino voor deze organisatie eenmalige lasten met zich mee. Momenteel worden er al kosten gemaakt voor de inhuur van adviseurs en ook het interne personeel verricht werkzaamheden ter voorbereiding op de verkoop. Sinds de voorbereiding op de verkoop is gestart, bedragen de lasten naar schatting tussen de € 100.000 en € 300.000 per jaar. Het is onduidelijk hoe deze kosten zich gedurende de komende jaren ontwikkelen.

5.4 Markteffecten

Vraag 7. Wat zijn de gevolgen van de ontwerpregelgeving voor de werking van de markt?

Met het conceptwetsvoorstel 'Herinrichting speelcasinoregime' wordt het overheidsmonopolie op de speelcasinomarkt opgeheven en wordt qua marktordening meer aangesloten op de situatie in andere Europese landen. De regering ziet het aanbieden van kansspelen niet als kerntaak van de overheid en is ervan overtuigd dat de doelstellingen van het kansspelbeleid net zo goed gehaald kunnen worden in een situatie waarin enkele – private – casinoaanbieders naast elkaar opereren. Om zeker te stellen dat de doelstellingen van het kansspelbeleid worden gerealiseerd, kiest de regering voor een behoedzame aanpak bij het openstellen van de markt. Het aantal toegestane speelcasinovestigingen wordt daarom beperkt uitgebreid naar zestien. Om te voorkomen dat het verkochte Holland Casino met veertien vestigingen een te grote marktpositie inneemt, moet Holland Casino (minimaal) vier van zijn veertien casinovestigingen afstaan. De koper van de tien Holland Casino vestigingen mag niet meedingen naar één van de zes overige beschikbare vergunningen.

Naar verwachting schrijven zowel Nederlandse als buitenlandse partijen zich in voor een casinovergunning in Nederland. Meerdere aanbieders resulteert in meer concurrentie op de markt. Dit is wenselijk, omdat hiermee het kansspelaanbod nog beter kan worden afgestemd op de wensen van de consument, waardoor de bestaande vraag naar casinospelen optimaal kan worden gekanaliseerd naar het legale, verantwoorde, betrouwbare en controleerbare aanbod. Deskundigen geven aan dat door het bij elkaar houden van de tien Holland Casino vestigingen slechts beperkte concurrentie mogelijk is. De tien Holland Casino vestigingen zullen nog steeds een groot marktaandeel hebben en de koper van deze tien vestigingen kan waarschijnlijk profiteren van de bekendheid van het merk en van schaalvoordelen.

De vergunningtermijn van 15 jaar is volgens deskundigen voldoende om de investeringen terug te verdienen. Voor de nieuwe casinovestigingen is de terugverdientijd korter, doordat de locatie nog

moet worden gebouwd (of verbouwd). Hierdoor kan het voor nieuwe toetreders minder aantrekkelijk zijn om een nieuwe vestiging te exploiteren.

Buitenlandse toetreders

Naar verwachting schrijven ook buitenlandse partijen zich in voor een casinovergunning in Nederland. Deskundigen geven aan dat op de internationale kansspelmarkt steeds meer samenwerking tussen online en offline kansspelen plaatsvindt. Buitenlandse toetreders tot de Nederlandse speelcasinomarkt treden naar verwachting daarom ook toe tot (of zijn reeds actief in) één van de andere marktsegmenten. Daarnaast is de verwachting dat een buitenlandse toetreder inschrijft voor alle zes vergunningen en niet voor slechts één of enkele vergunningen.

Het feit dat de wet- en regelgeving op het gebied van kansspelen momenteel volop in beweging is, vergroot de onzekerheid voor buitenlandse aanbieders die de Nederlandse overheid niet kennen. Partijen die in 2017 willen meedingen naar één of meerdere vergunningen, starten waarschijnlijk nu al met de voorbereidingen daarop. De veranderende wet- en regelgeving maakt het voor buitenlandse partijen moeilijk te bepalen of toetreding tot de Nederlandse casinomarkt voor hen rendabel is. Deze onzekerheid zal afnemen naarmate het kansspelbeleid meer vorm krijgt, maar mogelijk is dit voor buitenlandse toetreders niet op tijd.

Vraag 8. Wat zijn de sociaaleconomische effecten van ontwerpregelgeving; met name de verwachte ontwikkelingen op werkgelegenheid en arbeidsvoorwaardenontwikkeling?

Deskundigen verwachten dat de wijzigingen in de casinowetgeving geen significant effect hebben op de werkgelegenheid in de sector. Aan de ene kant komen er twee casinovestigingen bij, wat ruimte biedt voor extra personeel. Tegelijkertijd betekent de modernisering van de casinomarkt meer concurrentie en daarmee mogelijk ook meer efficiëntie in de sector. Eerder in dit rapport is al aangegeven dat de markt waarschijnlijk niet zal groeien de komende jaren, mede als gevolg van de legalisering van het online kansspelaanbod. Rekening houdend met al deze ontwikkelingen, is de verwachting dat de werkgelegenheid na inwerkingtreding van deze wet weinig zal veranderen. Dit is echter vooraf moeilijk in te schatten.

6 Conclusies

In dit hoofdstuk is een samenvatting gegeven van de verschillende lasteneffecten van het concept-wetsvoorstel 'Herinrichting speelcasinoregime'. Deze lasten zijn opgesplitst in eenmalige en structurele lasten.

6.1 Eenmalige lasten

Administratieve lasten

De eenmalige AL bedragen minimaal € 228.000 en maximaal € 912.000. Deze lasten komen volledig voort uit de vergunningaanvraagprocedure. De lasten voor de vergunningaanvraag komen met name voort uit de tijd die nodig is voor het bestuderen van de indieningsvereisten en het verzamelen van de benodigde informatie. Daarnaast zijn er lasten als gevolg van de veiling.

Nalevingskosten

De totale eenmalige NK zijn € 107.800. De eenmalige nalevingskosten komen voort uit de maatregelen ter voorkoming van kansspelverslaving. Aanbieders van een speelcasino's krijgen te maken met kosten voor het instellen van een centraal register, het inrichten van de locatie zodat toegangscontrole kan worden uitgevoerd en het rekruteren en opleiden van personeel.

Tabel 2. Eenmalige administratieve lasten en nalevingskosten

Eenmalige lasten		AL		NK	
	Onderwerp	Min	Max	Min	Max
A	Vergunningaanvraagprocedure	€ 228.000	€ 912.000	€ -	€ -
B	Voorkomen kansspelverslaving	€ -	€ -	€ 107.800	€ 107.800
C	Bescherming van de consument	€ -	€ -	€ -	€ -
D	Geschiktheid en betrouwbaarheid	€ -	€ -	€ -	€ -
E	Toezicht en handhaving	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal		**€ 228.000**	**€ 912.000**	**€ 107.800**	**€ 107.800**

6.2 Structurele lasten

Administratieve lasten

De structurele AL bedragen minimaal € 114.000 en maximaal € 303.900. Het grootste deel van deze administratieve lasten betreft de kosten als gevolg van maatregelen ter bescherming van de consument (€ 89.600 - € 221.300). Dit betreft zowel de kosten voor het aanstellen van een compliance officer als de kosten die speelcasino's jaarlijks kwijt zijn aan de aanschaf van merktekens bij nieuwe speelautomaten en de conformiteitscontroles van de bestaande spelsystemen. Tot de structurele administratieve lasten behoren ook de kosten met betrekking tot de vergunningaanvraag. Eén keer in de 15 jaar (of tussentijds als er een vergunning vrijkomt) kunnen nieuwe partijen een vergunning aanvragen. Bestaande vergunninghouders zullen naar verwachting na 15 jaar een aanvraag tot verlenging indienen. Uitgedrukt per jaar bedragen de structurele lasten van de vergunningaanvraag € 18.600 - € 67.700.

Nalevingskosten

De structurele NK van het conceptwetsvoorstel bedragen € 439.400. Dit betreft de extra personeels- en opleidingskosten die speelcasino's moeten maken als gevolg van de maatregelen ter voorkoming van kansspelverslaving.

Tabel 3. Structurele (jaarlijkse) administratieve lasten en nalevingskosten

Structurele lasten		AL		NK	
	Onderwerp	**Min**	**Max**	**Min**	**Max**
A	Vergunningaanvraagprocedure	€ 18.600	€ 67.700	€ -	€ -
B	Voorkomen kansspelverslaving	€ -	€ -	€ 439.400	€ 439.400
C	Bescherming van de consument	€ 89.600	€ 221.300	€ -	€ -
D	Geschiktheid en betrouwbaarheid	€ 4.500	€ 13.500	€ -	€ -
E	Toezicht en handhaving	€ 1.300	€ 1.400	€ -	€ -
Totaal		**€ 114.000**	**€ 303.900**	**€ 439.400**	**€ 439.400**

Bijlagen

Bijlagen bij het rapport Lastenmeting conceptwetsvoorstel ‘Herinrichting speelcasinoregime’:

I. Projectbegeleiding en uitvoering

Het project Lastenmeting conceptwetsvoorstel 'Herinrichting speelcasinoregime' is begeleid door het ministerie van Veiligheid en Justitie. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de betrokken deskundigen.

Tabel 4. Betrokken deskundigen.

Organisatie	
Ministerie van Veiligheid en Justitie	Nicole Hilbrink Artur Brouwer

Het project is uitgevoerd door SIRA Consulting. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de samenstelling en rolverdeling van het projectteam.

Tabel 5. Projectteam SIRA Consulting

Projectteam	**Medewerker SIRA Consulting**
Projectverantwoordelijke/Kwaliteitsbewaker	Peter Bex
Projectleider	Patrick van der Poll
Projectondersteuning	Peter Stokman en Steffie Janssen

II. Overzicht verplichtingen

Nr.	Artikel	Verplichting	Doelgroep of activiteit	Kostentype
1	Artikel 27g en 27h.	Het is verboden zonder vergunning een speelcasino te organiseren. Een vergunning hiervoor wordt voor een periode van 15 jaar verstrekt.	Aanbieders van speelcasino's	AL
2	Artikel 27l. Lid 4	De continuïteit van de organisatie van de aanbieder moet redelijkerwijs zijn gewaarborgd. De vergunninghouder moet na de vergunningverlening gegevens aan de kansspelautoriteit verstrekken die relevant zijn voor de continuïteit van de bedrijfsvoering.	Aanbieders van speelcasino's	AL
3	Artikel 27m. Lid 2a	De vergunninghouder gebruikt in ieder geval passende middelen, processen en procedures die voldoen aan technische en operationele vereisten met betrekking tot de veiligheid, vertrouwelijkheid, eerlijkheid, continuïteit, betrouwbaarheid, controleerbaarheid en geschiktheid van de bedrijfsvoering.	Aanbieders van speelcasino's	AL
4	Artikel 27m. Lid 2b	Aanbieders van speelcasino's laten de naleving van de eisen ten aanzien van het spelsysteem binnen 12 maanden na vergunningverlening vaststellen door een onafhankelijke, erkende keuringsinstelling.	Aanbieders van speelcasino's	AL
5	Artikel 27m. Lid 3	Middelen (spelsysteem), processen en procedures moeten op verzoek van de Raad van bestuur (kansspelautoriteit) binnen de gestelde termijn worden gekeurd door een erkende accreditatieinstelling. De bevindingen van de keuring moeten op verzoek worden overlegd.	Aanbieders van speelcasino's	AL
6	Artikel 27m. Lid 4	De vergunninghouder wijst een of meer ter zake kundige functionarissen (compliance officers) aan die binnen zijn organisatie verantwoordelijk en beschikbaar zijn voor de uitvoering en het interne toezicht op naleving van bij of krachtens deze wet gestelde voorschriften.	Aanbieders van speelcasino's	AL
7	Artikel 27m. Lid 5d	Vergunninghouders moeten zowel in de speelcasino's als op hun website voldoende informatie beschikbaar stellen over de aard en omvang van het spelaanbod en de bedragen die kunnen worden verspeeld.	Aanbieders van speelcasino's	NK
8	Besluit werving, reclame en verslavingspreventie kansspelen Artikel 5 Lid 1	Bij wervings- en reclameactiviteiten voor kansspelen wordt de consument volledig geïnformeerd over deelneming aan kansspelen.	Aanbieders van speelcasino's	NK
9	Artikel 27n. Lid 2	Vergunninghouders voeren adequaat beleid om de betrouwbaarheid van leidinggevenden, personen op sleutelposities en personeel dat in aanraking komt met spelers te borgen. Dit kan leiden tot NK.	Aanbieders van speelcasino's	NK
10	Artikel 27o. Lid 2	De vergunninghouder draagt zorg voor passende deskundigheid van personeel op sleutelposities en personeel dat in aanraking komt met spelers. Dit kan leiden tot NK.	Aanbieders van speelcasino's	NK
11	Mvt, paragraaf 5.1	De vergunninghouder moet de speler informatie verschaffen over de risico's van casinospelen en verantwoord speelgedrag (zorgplicht).	Aanbieders van speelcasino's	NK

Nr.	Artikel	Verplichting	Doelgroep of activiteit	Kostentype
12	Artikel 27p.	Aanbieders van een speelcasino mogen spelers die in het centraal register zijn opgenomen geen toegang bieden of als klant registreren. Dit vergt mogelijk administratieve handelingen.	Aanbieders van speel-casino's	NK
13	Artikel 27p.	Aanbieders van een speelcasino mogen spelers die vermoedelijk onrechtmatig deelnemen of kansspelverslaafd zijn geen toegang bieden. Dit vergt mogelijk administratieve handelingen.	Aanbieders van speel-casino's	NK
14	Artikel 27p.	Gegevens over speelgedrag van spelers moeten worden geregistreerd en geanalyseerd.	Aanbieders van speel-casino's	AL
15	Artikel 27q.	Bij het vermoeden van kansspelverslaving neemt de aanbieder van een speelcasino persoonlijk contact op met de speler om het gedrag te onderzoeken. Dit vergt handelingen van de kansspelaanbieder.	Aanbieders van speel-casino's	NK
16	Artikel 27q.	Bij het vermoeden van kansspelverslaving neemt de kansspelaanbieder persoonlijk contact op met de speler om het gedrag te onderzoeken. Dit vergt handelingen van de speler.	Spelers	NK
17	Artikel 27q.	Bij sterk vermoeden van kansspelverslaving adviseert de aanbieder van een speelcasino de speler tijdelijk te stoppen met deelname aan kansspelen en zich in te schrijven in het register.	Aanbieders van speel-casino's	NK
18	Artikel 27q.	Bij sterk vermoeden van kansspelverslaving adviseert de aanbieder van een speelcasino de speler tijdelijk te stoppen met deelname aan kansspelen en zich in te schrijven in het register. Dit vergt een handeling van de speler.	Spelers	NK
19	Artikel 27q.	De aanbieder van een speelcasino informeert de raad van bestuur van de kansspelautoriteit indien de speler zich niet in het centraal register registreert.	Aanbieders van speel-casino's	AL
20	Artikel 27q.	Aanbieders van speelcasino's nemen technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van persoonsgegevens om verlies of onrechtmatig gebruik tegen te gaan.	Aanbieders van speel-casino's	NK
21	Mvt, paragraaf 5.2	Alvorens bezoekers het speelcasino kunnen betreden, wordt hun identiteit en leeftijd vastgesteld en vindt registratie van deze gegevens plaats in de geautomatiseerde systemen.	Aanbieders van speel-casino's	AL
22	Mvt, paragraaf 5.2	Alvorens bezoekers het speelcasino kunnen betreden, wordt hun identiteit en leeftijd vastgesteld en vindt registratie van deze gegevens plaats in de geautomatiseerde systemen.	Spelers	AL
23	Artikel 27r. Lid 1	De houder van een vergunning tot het organiseren van een speelcasino draagt zorg voor het eerlijk verloop van de binnen het speelcasino georganiseerde kansspelen.	Aanbieders van speel-casino's	NK
24	Artikel 27s. Lid 1	De houder van een vergunning tot het organiseren van een speelcasino houdt toezicht op spelers, alsmede op personen die bij het organiseren van een speelcasino met spelers in aanraking komen.	Aanbieders van speel-casino's	NK

Nr.	Artikel	Verplichting	Doelgroep of activiteit	Kostentype
25	Wwft, Artikel 2a, Lid 1	Een aanbieder van een speelcasino moet onder bepaalde omstandigheden cliën-tenonderzoek verrichten en gegevens over cliënten vastleggen. Deze gegevens moeten gedurende 5 jaar worden be-waard.	Aanbieders van speel-casino's	AL
26	Wwft, Artikel 2a, Lid 1	Een aanbieder van een speelcasino dient een verrichte of voorgenomen ongebrui-kelijke transactie onverwijld te melden aan de Financiële inlichtingen eenheid (FIU). De gegevens moeten op zodanige wijze worden vastgelegd, dat de gegevens opvraagbaar zijn en de desbetreffende transactie reconstrueerbaar is gedurende vijf jaar.	Aanbieders van speel-casino's	AL
27	Wwft, Artikel 35	Een instelling draagt er zorg voor dat haar werknemers, voor zover relevant voor de uitoefening van hun taken, bekend zijn met de bepalingen van de Wwft en perio-diek opleidingen genieten die hen in staat stellen een ongebruikelijke transactie te herkennen en cliëntenonderzoek goed en volledig uit te voeren.	Aanbieders van speel-casino's	NK
28	Wwft	De vergunninghouder dient een lijst op te stellen en te hanteren met handelingen en situaties die, indien deze worden geconstateerd, reden voor het personeel kunnen zijn om nadere actie te onderne-men.	Aanbieders van speel-casino's	AL
29	Wet op de kansspelbelas-ting	De belastingplichtige is verplicht een register te houden en daarin de gegevens te boeken welke voor de heffing van de belasting van belang zijn.	Aanbieders van speel-casino's	AL
30	Mvt, hoofdstuk 6	Aanbieders van speelcasino's moeten periodiek en incidenteel relevante gege-vens en bescheiden overleggen aan toe-zichthouders.	Aanbieders van speel-casino's	AL
31	Artikel 33e. Lid 1 a en b	De kansspelautoriteit legt één kansspel-heffing op, voor de uitoefening van haar taken en het financieren van een Ver-slavingsfonds (gericht op onderzoek, preventie en (anonieme) behandeling van kansspelverslaving).	Aanbieders van speel-casino's	AL
32	Art. 33da. Lid 2	Kansspelaanbieders verstrekken desge-vraagd relevante gegevens van spelers aan de Raad van Bestuur (bij vermoeden verslaving).	Aanbieders van speel-casino's	AL
33	Art. 34k. Lid 1.a	Kansspelaanbieders zijn verplicht om gegevens en bescheiden te beheren die van belang zijn voor toezicht op naleving van de wet (zoals transacties tussen spelers, wijzigingen in bedrijfsgegevens, enz.)	Aanbieders van speel-casino's	AL
34	Art. 34k. Lid 2	De Raad van bestuur kan bepalen dat de gegevens of bescheiden door (een verte-genwoordiger van) de kansspelaanbieder persoonlijk worden toegelicht.	Aanbieders van speel-casino's	AL

III. Beschrijving van het standaardkostenmodel

Achtergrond

Om inzicht te krijgen in de oorzaken en de omvang van kosten, zoals de administratieve lasten (AL) en inhoudelijke nalevingskosten (NK), en om te waarborgen dat de berekeningen van de omvang van de kosten onderling vergelijkbaar zijn, is in dit onderzoek gebruik gemaakt van het standaardkosten-model (SKM). Het SKM is ontwikkeld als onderdeel van de rijksbrede methodiek voor het meten van administratieve lasten. De Regiegroep Regeldruk, die destijds onder de ministeries van Financiën en Economische Zaken viel, heeft de uitgangspunten voor het opzetten en gebruiken van het SKM in een handleiding[24] samengevat.

In onderstaand kader zijn de begrippen AL en NK kort toegelicht.

Kader III-1. Definitie administratieve lasten en nalevingskosten [Bron: Handboek meting regeldruk]

Administratieve lasten bedrijven (AL)

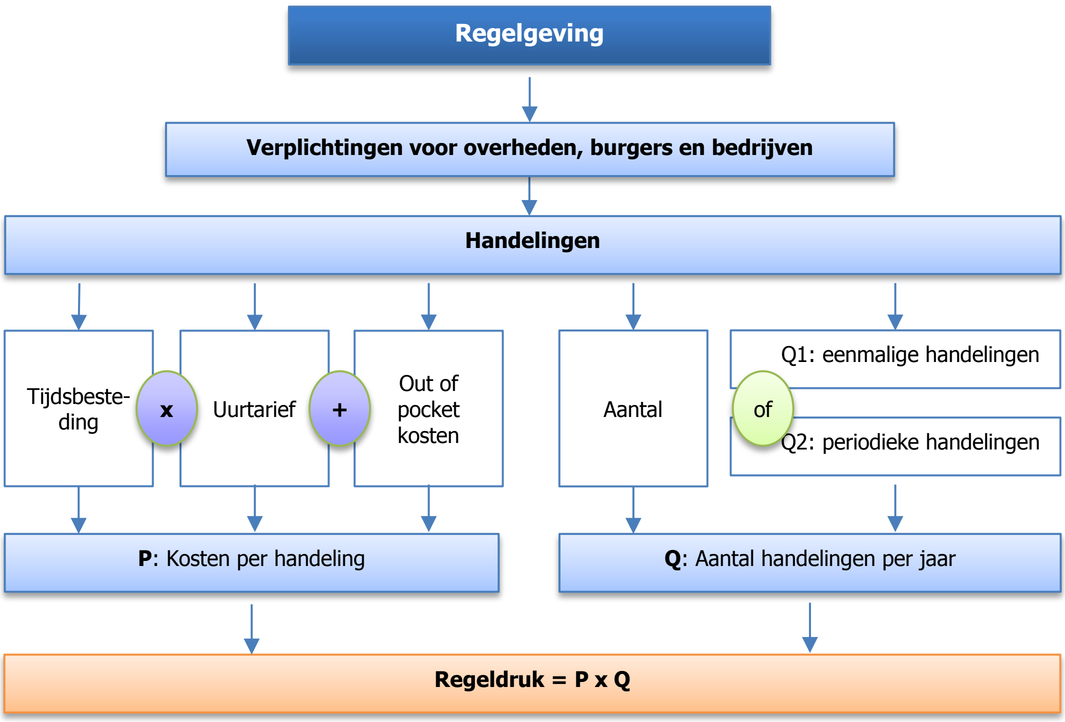
De kosten die burgers, bedrijven of professionals maken om te voldoen aan informatieverplichtingen voortvloeiend uit de regelgeving van de overheid. Het gaat hierbij zowel om het nakomen van verplichtingen als het uitoefenen van rechten. Deze kosten hebben voor burgers betrekking op de door de burger bestede tijd (uitgedrukt in uren) en gemaakte (out-of-pocket) kosten (uitgedrukt in euro's). Voor bedrijven en professionals wordt de bestede tijd uitgedrukt in euro's. Toezichtlasten (TL) vallen ook onder de AL. TL zijn de lasten die bedrijven ondervinden om te voldoen aan de (informatie)verplichtingen voortvloeiend uit het toezicht.

Nalevingskosten (NK)

De kosten die burgers, bedrijven of professionals maken om te voldoen aan de inhoudelijke verplichtingen die wet- en regelgeving stelt. Een voorbeeld voor nalevingskosten zijn de verplichtingen die zijn opgenomen in het bouwbesluit zoals minimale afmetingen voor hoogte van deuren en de isolatiewaarde van een woning.

De AL worden bepaald door de kosten per handeling (P) te vermenigvuldigen met het aantal handelingen (Q). De kosten voor een administratieve handeling worden berekend als het product van de tijdsbesteding en het uurtarief. In de onderstaande figuur is de structuur van het SKM en de berekening van de AL weergegeven. Door de opzet van het SKM is dit model ook bruikbaar voor het berekenen van andere kosten dan AL, zoals NK.

[24] Sira Consulting was als klankbord betrokken bij de totstandkoming van deze handleiding ('Meten is Weten II', Regiegroep Regeldruk, juni 2007). Deze handleiding heeft inmiddels een vervolg gekregen met de introductie van het Handboek Meting Regeldruk, mei 2014.

Figuur III-1. Structuur van het SKM en de berekening van de administratieve lasten en overige kosten.